

Arkivsaksnr. 25/3908

Sak

027/25

Utvalg

Sametingsrádet – plenumsaker

Vedlegg

Sametingets budsjett 2026 - Sametingsrádetts forslag til innstilling

Saksfremlegg

Sametingets budsjetttramme er økt med til sammen kr 82 367 000 sammenlignet med Sametingets budsjett 2025. I forbindelse med saldert budsjett 2025 fikk Sametinget en ekstra bevilgning på kr 50 000 000 som ikke ble tatt med i behandlingen av Sametingets budsjett, da saldert budsjett ble vedtatt uken etter Sametingets plenum behandlet budsjettet for 2025. Sametinget fordelte midler gitt i saldert budsjett i sitt reviderte budsjett mars 2025. Når vi tar hensyn til dette har rammen økt med 3,5 % når vi ser bort fra øremerkingene fra regjeringen. Prisveksten i statsbudsjettet er anslått til 3.1 %, noe som betyr at Sametinget har fått kompensert for prisvekst og i tillegg har noen frie midler.

Regjeringen har i bevilgningen gitt øremerkede økninger til innlemmelse av Saltdal kommune i språkforvaltingsområdet på kr 2,6 millioner samt en engangsbevilgning til samisk næringsfond på 7 millioner. Bevilgningen til samisk næringsfond er overførbar.

Vurdering

Budsjettet gir rom for noen satsinger, men ikke de store som Sametinget hadde forventet. I kjølvannet av sannhets- og forsoningskommisjonens rapport er det blitt tydelig at Sametingets rolle i både det samiske og norske samfunnet bare blir viktigere. På bakgrunn av dette hadde Sametinget forventet en mer offensiv satsing på det samiske samfunnet og spesielt på Sametinget. Sametinget har selv satt av midler til å videreføre prosjektet knyttet til oppfølging av sannhets- og forsoningskommisjonens rapport med folkemøter og etablering av samiske møteplasser samt gjennomføring av en ny Verdde konferanse.

Sametinget har i dette budsjettet prioritert å følge opp de fleste økningene som ble gitt i forbindelse med revidert budsjett mars 2025. Der ble flere av de søkerbaserte ordningene på næring og kultur løftet samt kultur- og språkinstitusjoner, noe som bidrar til økt aktivitet i samfunnet. I 2026 har Sametinget fulgt opp satsing på språksentrene som ble lovet i Sametingets reviderte budsjett mars 2025. I tillegg er den totale rammen for aktivitetstilskudd til språksentrene økt. Det er også etablert en egen ordning for etablering av språksentre. Ordningen har et budsjett på 3,6 millioner kroner.

I 2026 så innføres den nye språkmodellen for tospråklighetstilskuddene til kommuner og fylkeskommuner. Ordningene basistilskudd og utviklingstilskudd til kommuner og fylkeskommuner er slått sammen, det er innført nye kommunekategorier og ordningen er styrket med til sammen i underkant av 8,5 millioner kroner. 2,6 millioner av disse har regjeringen avsatt til innlemmelse av Saltdal kommune i forvaltningsområdet for samisk språk.

Språkutvalget understreker i utredningen *NOU 2016:18 Hjertespråket/ Váibmogiella* at det er behov for flere språkbrukere for å sikre at de samiske språkene forblir levende. Utvalget peker også på mangelen på samiskspråklig kompetanse i offentlig tjenesteyting. En målrettet satsing på samisk kompetanse er avgjørende for å sikre språkets bærekraft og funksjon i samfunnet. Dette er blant annet grunnen til at Sametinget i 2025 økte satsene for sine stipend til høyere utdanning. I 2026 budsjettet følges det opp med å slå sammen de to stipendordningene til høyere utdanning, øke posten og legge inn nye prioriteringer til sykepleierutdanning, tolkeutdanning og mastergrad i samisk.

Samiske beitenæringer som har dyr på beite i utmark opplever store utfordringer knyttet til rovviltforvaltningen. Sametinget ser at det er nødvendig å sette dette på agendaen. Av den grunn er det satt av kr 800 000 til en arbeidsgruppe som skal jobbe fram et forslag til ny rovviltpolitikk for beitenæringene med samisk tradisjonell kunnskap som grunnlag, som skal sikre bærekraft i næringene og ta hensyn til naturmangfold og lovpålagte rovviltforpliktelser.

Sametinget er opptatt av å ha et sterkt Sameting der demokratiutvikling er i fokus. Derfor er tilskudd til hovedorganisasjonene og tilskudd til grupper på Sametinget styrket i dette budsjettet. Det er også satt av midler til etablering av et eget kontor på Stortinget.

Sametingsrådets innstilling

Sametingets budsjett 2026 vedtas i henhold til vedlegg

Sametingsrådet – plenumsaker - 027/25

Sametingsrådets innstilling

Sametingets budsjett 2026 vedtas i henhold til vedlegg.